

Het Noordzeeoverleg heeft begin 2022 de WKC verzocht een korte aanzet te maken voor de inhoud van een visie voor voedsel uit zee. De notitie van de WKC is in april 2022 gedeeld met het ministerie van LNV en de visserijsector.

Voedselvisie Noordzee

Eerste aanzet vanuit de WKC

Aanleiding:

In de Noordzee vinden de komende decaden 3 transitie plaats: Energie, Natuur en Voedsel. Over Energie en Natuur zijn al visies ontwikkeld (hoewel daar ook nog wel wat te doen valt) maar voor voedsel is er nog geen integrale visie. In het Noordzee Overleg is door LNV via de voorzitter gevraagd of de Wetenschappelijke Klankbordgroep over de inhoud van zo'n visie een korte aanzet zou kunnen maken die vervolgens door het ministerie of een Adviesbureau o.i.d. tot een rapport uitgebreid zou kunnen worden.

In dit stuk worden eerst de aandachtspunten in kernwoorden aangegeven.

Belangrijke onderdelen van de voedseltransitie zijn het afnemen van de visserij op de oogstbare bestanden in de Noordzee en de toename van het kweken van eetbare vormen van eiwit in de zee.

Mogelijke onderdelen van de visie

Verleden, heden en toekomst eiwit uit zee

Verschillende vormen van Visserij

(Omvang, betekenis, werkgelegenheid, opbrengsten problemen van iedere vorm)

Boomkor 20 en 4 m

Bordenvisserij

Pulskor

Stand want

Vallen

Hengel

Platvis

Pelagische vis

Garnalen

Schelp- en schaaldieren

Inktvis

Kweek van eiwit uit zee

(Omvang, betekenis, werkgelegenheid, opbrengsten problemen van iedere vorm)

Schelp- en schaaldieren

Zeeboerderijen algen/zeewier (ook andere toepassingen dan eiwitbron, wat is max. omvang)

Aan structuren: windturbines, platforms, stenen dammen

Free ranging

Recirculating Aquaculture Systems (RAS), op land geplaatst maar 'gevoed' met zeewater.

Misschien wel de meest succesvolle vorm van kweek gerelateerd aan zee (water)

Huidige ruimteproblemen visserij (holistisch, NCP, Noordzee, Oceaan)

Beschermde gebieden, windparken, andere gesloten gebieden

Beperkende gebieden, Brexit, vaarroutes,

Ruimtelijke planning in de toekomst

Ruimte voor de Natuur en Energie transities

Multifunctioneel ruimtegebruik

Aparte visgebieden? Bijv Pulsgebied op NCP?

Economische aspecten van de visserij

Financieel

Sociologisch

De keten

Vissersplaatsen

Functioneren mariene ecosysteem i.r.t. voedselproductie

Effecten op ecosysteem

Nutriënten

Draagkracht

Klimaatveranderingen

Plastics (in toenemende mate een voedselveiligheid probleem?)

Recreatie

Recreatie is natuurlijk van een andere orde als voedsel. Maar moet wel meegenomen worden in het geheel van functies (energie, natuur, voedsel). Een aparte categorie zou kunnen, maar is misschien wat overdreven gezien de omvang. Daarom wordt voorgesteld het onder het kopje voedsel onder te brengen. Je zou kunnen zeggen dat het hier geestelijk voedsel betreft.

Aspecten

De Noordzee was en is een belangrijk recreatiegebied. In de toekomst zal het steeds belangrijker worden vanwege de druk op de binnenwateren en de toegenomen welvaart. Evenals bij de visserij zijn in dit verband economische, sociologische aspecten te onderkennen. Ook de keten en de zee recreatie plaatsen zijn van belang.

Vormen

Zeil en motorjachten

Strandrecreatie

Surfen

Algemene opmerkingen

Wat opvalt in de discussie tot nu toe is dat de **afweging** tussen de drie transities buiten beschouwing blijft. Het lijkt er op dat absolute prioriteit gegeven wordt aan energie en dat de overige transities zich daar maar bij moeten aanpassen.

Het is ook van belang om de voedselvisie te linken aan bestaande en voorziene vormen van 'medegebruik' (multi-use) waar zowel in NL als vanuit EU op ingezet wordt. Daar komt, zeker als het aan Brussel ligt (o.a. in kader Biodiversiteitsstrategie) ook 'restoration' (natuurversterking/herstel) bij. Dat kan consequenties hebben voor voedsel, zeker wanneer vormen van 'laag trofische aquacultuur' of zeewierkweek tevens als 'natuurversterkende activiteit' aan te merken zouden zijn. Wanneer dat het geval is, kan dat een juridisch & beleidsmatig argument zijn om meer prioriteit te (moeten) geven aan dergelijke vormen van aquacultuur.